

TARIM ARAZİLERİNİN KORUNMASI, KULLANILMASI VE PLANLANMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda öngörülen toprak ve arazi varlığının belirlenmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, geliştirilmesi, zorunlu hallerde amaç dışı kullanımına izin verilmesi, toprağın ve tarımsal üretim gücü yüksek büyük ovaların belirlenerek korunması, toprak koruma plan ve projelerinin hazırlanması ve uygulanması, erozyona duyarlı alanların belirlenmesi, toprak koruma kurulunun teşekkülü, görevleri, çalışmaları ile çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak arazilerin planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 24 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Arazi: Toprak, iklim, topoğrafya, ana materyal, hidroloji ve canlıların değişik oranda etkisi altında bulunan yeryüzü parçasını,
- b) Arazi etüdü: Sürdürülebilir kullanımı temin için arazi özelliklerinin tespiti amacıyla yapılan inceleme, haritalama ve raporlama çalışmalarını,
- c) Arazi kullanım plânı: Ülkesel ve bölgesel plânlamalara temel oluşturan ve diğer fiziki plânlamalara veri teşkil eden plânı,
- ç) Arazi kullanım şekilleri: Arazinin hâlihazır kuru tarım, sulu tarım, mera, orman, yerleşim yeri, terk ve diğer kullanım şekillerini,
- d) Arazi yetenek sınıflaması: Toprak bozulmasına neden olmayacak şekilde arazinin en uygun kullanım şeklini belirlemek için kullanım ve koruma verilerini bir araya getirerek temel toprak etütlerine ve iklim koşullarına dayalı yapılan planlamalara yönelik arazi sınıflamasını,
- e) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- f) Dikili tarım arazisi: Tekniğine uygun tesis edilerek, çok yıllık ağaç, ağaççık ve çalı formundaki bitkilerin tarımının yapıldığı arazileri,
- g) İl müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünü,
- ğ) İl müdürü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürünü,
- h) Kamu yararı kararı: Bakanlıklarca yatırım programına alınmış yatırımlar veya insan, toplum ve çevre ilişkilerinde dengeyi bozucu nitelikte olmayan, ekonomik, ekolojik ve toplumsal kayıplar bakımından toplum aleyhine sonuçlar doğurmayan, kişiler ve toplum yararı birlikte gözetilerek ilgili bakanlık tarafından alınan kararı,
  - 1) Kanun: 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununu,
  - 2) Kurul: Toprak Koruma Kurulunu,
  - 3) Kuru tarım arazisi: Tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, sadece doğal yağışlarla karşılandığı arazileri,
  - 4) Mandıra: Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılan yerlerde işletme içi veya dışında sadece süt sağım ve soğutma yapılan tesisleri,
  - 5) Marjinal tarım arazisi: Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ve dikili tarım arazileri dışında kalan, toprak ve topoğrafik sınırlamalar nedeniyle üzerinde sadece geleneksel toprak işlemeli tarımın yapıldığı arazileri,
  - 6) Mutlak tarım arazisi: Bitkisel üretimde; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin kombinasyonu, yöre ortalamasında ürün alınabilmesi için sınırlayıcı olmayan, topoğrafik sınırlamaları olmayan veya çok az olan, ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazır tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan arazileri,
  - 7) Özel ürün arazisi: Mutlak tarım arazileri dışında kalan, toprak ve topoğrafik sınırlamaları nedeniyle yöreye adapte olmuş bitki türlerinin tamamının tarımının yapılamadığı, ancak özel bitkisel ürünlerin yetiştiriciliği ile su ürünleri yetiştiriciliğinin ve avcılığının yapılabildiği, ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazileri,
  - 8) Sera: İklim ve diğer dış etkilerin olumsuzluklarının kaldırılması veya azaltılması için cam, naylon veya benzeri malzeme kullanılarak oluşturulan örtüler altında, ilgili idarece ruhsatlandırılan ve ileri tarım teknikleri kullanılarak üretim yapılan tarım arazisini,
  - 9) Su potansiyeli: Planlama alanlarındaki yerüstü ve yeraltında bulunan ekonomik olarak kullanılabilir su kaynaklarını,
  - 10) Sulu tarım arazisi: Tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılandığı arazileri,
  - 11) Tarım arazisi: Toprak, topoğrafya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri,
  - 12) Tarım Arazileri Değerlendirme ve Bilgilendirme Sistemi (TAD Portalı): Tarımsal amaçlı ve tarım dışı amaçlı kullanılmak istenen arazilerin izinlendirme sürecinde; arazi ve toprak etüdü, değerlendirme, sorgulama, arşivleme işlemlerinin yönetimini tek bir merkezden sağlayan otomasyon ve veri tabanı sistemini,
  - 13) Tarım arazileri sınıfları: Toprak ve diğer arazi özellikleri incelenerek, tarım arazilerinin ülke tarımındaki önemine göre, nitelikleri Bakanlık tarafından belirlenen mutlak tarım arazileri, özel

ürün arazileri, dikili tarım arazileri ve marjinal tarım arazilerini,

t) Tarım dışı alanlar: Üzerinde toprak bulunmayan çıplak kayalar, daimi karla kaplı alanları, ırmak yataklarını, sahil kumullarını, sazlık ve bataklıkları, askeri alanları, endüstriyel, turizm, rekreasyon, iskân, altyapı ve benzeri amaçlarla plânlanmış arazileri,

u) Tarımsal amaçlı entegre tesis: Bakanlık tarafından tarımsal amaçlı olduğu kabul edilen yapıların dışındaki, birincil üretim aşamasından sonra, ürünlerin fiziksel ve/veya kimyasal işleme tabi tutulacağı tesisleri,

ü) Tarımsal amaçlı yapılar: Toprak koruma ve sulamaya yönelik altyapı tesisleri, entegre nitelikte olmayan hayvancılık ve su ürünleri üretim ve muhafaza tesisleri ile zorunlu olarak tesis edilmesi gerekli olan müştemilatı, mandıra, üreticinin bitkisel üretime bağlı olarak elde ettiği ürünü için ihtiyaç duyacağı yeterli boyut ve hacimde depolar, un değirmeni, tarım alet ve makinelerinin muhafazasında kullanılan sundurma ve çiftlik atölyeleri, seralar, tarımsal işletmede üretilen ürünün özelliği itibarıyla hasattan sonra iki saat içinde işlenmediği takdirde ürünün kalite ve besin değeri kaybolması söz konusu ise bu ürünlerin işlenmesi için kurulan tesisler ile Bakanlık tarafından tarımsal amaçlı olduğu kabul edilen entegre nitelikte olmayan diğer tesisleri,

v) Tarımsal arazi kullanım bütünlüğü: Tarım arazisinin tarım dışı amaçlı kullanım taleplerinde imarlı alana, karayoluna, köy/mahalle ulaşım yollarına veya tarım dışı alana sınırdış olmayan, çevresinde bulunan arazilerin tamamı tarımsal üretimde kullanılan arazileri,

y) Tarımsal arazi kullanım türleri: Tarım arazilerinin var olan veya potansiyel olarak varlığı kabul edilen veya edilebilecek tarımsal amaçlı kullanım şekillerini,

z) Toprak: Mineral ve organik maddelerin parçalanarak ayrışması sonucu oluşan, yeryüzünü ince bir tabaka halinde kaplayan, canlı ve doğal kaynağı,

aa) Toprak etüdü: Toprakların çeşitli kullanımlar karşısındaki davranışlarını, potansiyel kullanımı ve sınırlanmalarını belirlemek ve sınıflandırmak amacıyla; fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin tespiti, haritalanması ve raporlama için yapılan çalışmalar bütünüdür,

bb) Toprak koruma projeleri: Toprağın doğal veya insan faaliyetleri sonucu yok olmasını, bozulmasını veya zarar görmesini önlemek ve sürekli üretken kalmasını sağlamak için yapılan fiziksel, kültürel ve bitkisel tedbirleri kapsayan projeleri,

cc) Un değirmeni: Sanayi niteliği taşımayan, geleneksel yöntemlerle tarım ürünlerinin ezilerek un elde edildiği tesisleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Toprak Koruma Kurulunun Teşekkülü, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları

Toprak koruma kurulunun teşekkülü

MADDE 4 – (1) Kurul, her ilde vali başkanlığında aşağıda sayılan üyelerden oluşturulur:

a) Başkan yardımcılığı görevini yürütmek üzere il müdürü,

b) Maliye Bakanlığının ildeki üst düzey temsilcisi,

c) İlde plân yapma yetkisine sahip kamu kurum ve kuruluşlarından bir, büyükşehir olan illerde büyükşehir belediye başkanlığı, diğer illerde mücavir alan sınırları içerisinde il belediye başkanlığı, mücavir alan sınırları dışında ise il özel idare temsilcilerinden bir ve üniversitelerin ilgili bölümlerinden bir üye olmak üzere toplam üç üye,

ç) Plânlama ve/veya toprak koruma konularında ulusal ölçekte faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarından birinin ildeki temsilcisi, TOBB veya Türkiye ZiraatOdaları Birliği temsilcisi, TMMOB İl Koordinasyon Kurulu veya ZiraatMühendisleri Odası temsilcisi olmak üzere vali tarafından belirlenecek sivil toplum kuruluşlarından toplam üç üye, olmak üzere en az dokuz üyeden oluşur.

(2) Kurulun gündeminde bulunan araziler özel kanunlarla koruma altına alınmış alanlar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının proje alanı veya 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilân edilen yerlerden ise bu alanlarda uygulama yapan birimin yetkili temsilcisi de Kurula dâhil edilir.

(3) Kurulun sekretarya hizmetleri il müdürlüğü tarafından yürütülür.

Toprak koruma kurulunun görevleri

MADDE 5 – (1) Kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Tarım arazilerinin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılmasına yönelik inceleme, değerlendirme ve izleme yapmak, ortaya çıkan olumsuzlukları belirlemek, toprak korumayı ve bununla ilgili sorunları giderici önlemleri almak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak için görüş oluşturmak.

b) Arazi kullanımını gerektiren tüm girişimleri yönlendirmek, arazi özelliklerinin iyileştirilmesi, muhafaza ve geri kazanımına yönelik projeleri incelemek, uygun bulunması halinde onaylamak ve uygulanmasını takip etmek.

c) Toprak koruma önlemlerinin yerine getirilmesi sürecini yerel ölçekte izlemek, değerlendirmek ve çözümleyici öneriler geliştirmek, hazırlanacak toprak koruma ve arazi kullanım plânları doğrultusunda, yerel ölçekte yıllık iş programları için görüş oluşturmak ve uygulamaya konulmasının takibini yapmak.

ç) Ülkesel, bölgesel veya yerel ölçekteki plânlar arasındaki uyumu denetlemek.

d) Tarım arazilerinin kullanılması ile ilgili talepleri almak, değerlendirmek, görüş oluşturmak ve ilgililerine aktarmak,

e) Gündeminde bulunan konularla ilgili ihtiyaç duyulması halinde yerinde inceleme yaparak karar oluşturmak,

f) Kanun kapsamında verilen diğer görevleri yapmak.

Toprak koruma kurulunun çalışma usul ve esasları

MADDE 6 –(1) Toprak koruma kurulu aşağıdaki esaslar çerçevesinde çalışmalarını yürütür.

a) Kurul, Kanunda verilen görevleri yerine getirmek ve görüşülecek konu olması halinde kurul başkanınca belirlenen gündemi görüşmek üzere, ayda en az bir kez toplanır. Kurulun gündeminde görüşülecek konu olmaması halinde Kurul toplanmaz, bu durum sekretarya tarafından karar defterine işlenir ve il müdürü tarafından onaylanır.

b) Kurul üyeleri, sekretarya tarafından toplantıya çağrılmadan en az üç gün önce gündem hakkında bilgilendirilir.

c) (**Değişik:RG-24/1/2018-30311**) Kurulun üye tam sayısı ile toplanması esastır, ancak zorunluluk halinde en az altı üye ile toplanabilir. Kurul, kararları en az beşte üç çoğunlukla ve en az altı üyenin aynı yönde oy kullanması şartı ile alır. Ancak kamuya ait enerji ve ulaşım yatırım projelerinde Kurul, kararları toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile de alabilir.

ç) Toplantıda alınan kararlar, karar defterine işlenir ve muhafaza edilir.

d) Kurul kararlarında üyelerin temsil ettikleri kurumlar belirtilir ve toplantıya katılmayan üye için katılmadığı ibaresi konulur, oy çokluğu ile alınan kararlara varsa karşı görüşlerin gerekçeleri/şerhleri belirtilir.

e) Kurul kararlarına yapılan itirazlar sonucu Bakanlık tarafından yapılan incelemeye dayalı hazırlanan rapor veya talebi destekleyici nitelikte yeni bilgi ve belgenin sunulması halinde, kararlar Kurul tarafından yeniden değerlendirilir.

f) Tarım dışı amaçlı kullanım talebi, toplulaştırma projelerinin veya etüt raporunda çevre tarım arazilerindeki tarımsal kullanım bütünlüğünü bozacak durumda olması halinde Kurul gündemine alınmaz ve valilik tarafından doğrudan reddedilir.

g) Etüt raporunda tespit edilen tarımsal veya tarım dışı amaçlarla kullanıma ilişkin alternatif alanlar Kurul tarafından değerlendirilir, alternatif olup olmayacağı gerekçesi açıklanarak karara bağlanır.

ğ) Büyük ova koruma alanı dışındaki tarımsal amaçlı yapılar ile arazi etüt raporunda tarımsal kullanım bütünlüğünü ve arazi toplulaştırma projesi bütünlüğünü bozmadığı tespit edilen kuru marjinal tarım arazileri için gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan tarım dışı amaçlı kullanım talepleri Kurul gündemine alınmaz, valilikler tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toprak ve Arazi Varlığının Belirlenmesi, Arazi Kullanım Planları ile Toprak Koruma Projeleri

Toprak ve arazi varlığının belirlenmesi

MADDE 7 – (1) Toprak ve arazi varlığının belirlenmesi amacı ile Bakanlık toprak koruma ve kullanmaya yönelik olarak arazi ve toprakla ilgili sınıflamaları ve haritaları yapar veya yaptırır.

(2) Toprak etüt ve sınıflama çalışmaları, bu konuda sertifika almış ziraat mühendislerince Bakanlığın belirleyeceği standartlara uygun olarak yapılır veya yaptırılır. Toprak sınıflaması sonucu hazırlanan harita ve raporlar ülke ve bölge düzeyinde Bakanlıkça onaylanır.

(3) Arazi etüt raporu; arazinin kullanım şekli, sınıfı, toprak ve tarımsal özellikleri ve çevre arazilerle tarımsal arazi kullanım bütünlüğü, arazi toplulaştırma projesi içerisinde olup olmadığı göz önüne alınarak Bakanlık tarafından belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanır. Arazi etütü, Bakanlığın hizmet içi eğitiminden geçmiş en az iki ziraat mühendisi tarafından yapılır ve raporlar il müdürü tarafından onanır. Bu raporda, tarımsal potansiyeli düşük alanların veya bu amaçla planlanmış alternatif alanların olup olmadığı ile toprak koruma ve arazi değerlendirilmesine yönelik proje ihtiyacı da belirlenir.

(4) Ülke genelinde yapılacak toprak ve arazi varlığının belirlenmesi çalışmalarında; 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu ve diğer özel kanunlar kapsamında bulunan araziler ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa göre onaylı imar planı bulunan arazilere ilişkin bilgi ve veriler, ilgili kurum, kuruluş ve yerel yönetimlerden toplanır. Tarım arazileri, belirlenen kriterlere uygun olarak toprak ve arazi bilgilerini içerecek şekilde köy/mahalle, belde, ilçe, il, ülke bazında sıralı olarak tespit edilir ve veri tabanı oluşturulur. İdari sınırlarda belirsizlik olması halinde tahmini sınır esas alınır. Veri tabanı ve haritaların hazırlanması ve kullanıcıların hizmetine sunulmasına ilişkin çalışmalar ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanır veya hazırlattırılır.

Arazi kullanım planları

MADDE 8 –(1) Arazi kullanım planları, Bakanlık tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır. Bakanlık, arazi kullanım planlarının hazırlanması yetkisini kendi koordinasyonunda olmak üzere, ihtiyaca göre valiliklere devredebilir.

(2) Arazi kullanım planları hazırlanırken öncelikle ülkesel, bölgesel ve yerel planlamalara temel oluşturan ve diğer fiziki planlamalara veri teşkil eden; toprak, iklim, topoğrafik haritalar, su potansiyeli, ekonomik ve sosyal veriler ile ihtiyaç duyulan diğer veriler esas alınır. Ulusal kalkınma stratejileri kapsamında sektörel gelişim potansiyeli ve nüfus gözetilerek çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda mevcut ve gelecekte oluşacak potansiyel arazi kullanım şekilleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel düzeyde etkileneceklerin de görüşleri değerlendirilerek mevcut arazi kullanım şekilleri ve tarımsal arazi kullanım türleri belirlenir.

(3) Arazinin özellikleri gözetilerek farklı amaçta kullanımlar için toprak ve arazi etütlerine dayanılarak yapılan arazi kullanım planları ile yerel, bölgesel ve ülkesel ölçekte başta tarım arazileri olmak üzere, mera arazileri, orman arazileri, özel kanunlarla belirlenen alanlar, yerleşim-sanayi-turizm alanları, sosyal ve ekonomik amaçlı altyapı tesisleri ile diğer arazi kullanım şekillerini ve ileriye yönelik sürdürülebilir gerek tarımsal gerekse de tarım dışı arazi kullanım türlerini gösteren rapor ve haritalar hazırlanır. Bu çalışmalarda ihtiyaca uygun ölçekte sayısal ve/veya standart topoğrafik haritalar, standart kadastral haritalar, uydu görüntüleri veya hava fotoğrafları

kullanılabilir. Tespit edilen bilgiler veri tabanında saklanır.

(4) Özel kanunlarla belirlenen veya belirlenecek alanlarda, ilgili kanun hükümleri saklı kalmak kaydı ile arazi kullanım planlarında yer verilen kullanım şekilleri, ilgili kanunlar kapsamında sorumlu bakanlık veya kuruluşlar tarafından değerlendirilir.

Tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerinin hazırlanması

MADDE 9 –(1) Tarım arazileri olarak belirlenen alanlar için hazırlanacak tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerinde; toprağın derinliği, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri ile eğimi, konumu gibi arazi faktörleri, iklim şartları, su kaynakları, sosyal veriler, ekonomik veriler, kadastral veriler ile yapılan ve/veya yapılacak tarımsal faaliyetlerin özellikleri göz önüne alınarak, toprak kaybı ve arazi bozulmasına neden olmayacak şekilde nasıl kullanılmalı gerektiğine ilişkin bilgilere yer verilir.

(2) Bakanlıkça belirlenen tarımsal arazi kullanım türlerine ilişkin talepleri değerlendirmek için, çalışma alanındaki toprak ve arazilerin nitelikleri tespit edilir. Değerlendirmeye alınması öngörülen tarımsal arazi kullanım türleri tanımlanarak arazi ve toprak istekleri belirlenir. Tespit edilen toprak ve arazilerin nitelikleri ile tarımsal arazi kullanım türlerinin istekleri karşılaştırma işlemi yapılarak değerlendirilmeye alınır. Bu işlem sonucunda, kalkınma stratejileri, kalkınma planları, ekonomik ve sosyal analizler gibi diğer hususlar da dikkate alınarak arazinin hangi tarımsal arazi kullanım türleri için uygun olduğu tespit edilir.

(3) Toprak işleme, sulama, münavebe şekilleri, anızın değerlendirilmesi, girdi kullanımları, verimlilik ve ürün planlamasının usulüne uygun yapılmasını ortaya koyan bir planlama veya spesifik olarak yapılacak sulama, sekileme, çevirme duvarı gibi arazi iyileştirme ve toprak korumaya yönelik projeler en az bir ziraat mühendisi sorumluluğunda çiftçilerin ve arazi sahiplerinin görüşleri alınarak, valiliklerce hazırlanır veya hazırlattırılır. Hazırlanan projelerin ekonomik, ekolojik ve toplumsal yönden toprak koruma kurumlarının uygun görmesi halinde, valilikçe onanır ve uygulanır.

(4) Plan veya projenin uygulanacağı arazilerin büyüklüğü ve sınırlarının tespitinde; toprak özellikleri, topoğrafya, kullanım şekli yönünden benzer özelliklere sahip ve doğal olaylar ve kullanımlar karşısında benzer özellikler gösteren alanlar belirlenerek kayıt altına alınır ve veri tabanı oluşturulur.

(5) Araziyi kullananlar tarafından hazırlanan veya hazırlatılan, arazi özelliklerinin iyileştirilmesi, muhafaza ve geri kazanımına yönelik projeler, tarımsal amaçlı projeler kapsamında değerlendirilir. Bu projeler, 18/12/1991 tarihli ve 91/2526 sayılı Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzüğün yetki verdiği mühendislerce hazırlanır; hazırlanan projeler toprak koruma kurulu tarafından değerlendirilerek uygulanıp uygulanmayacağına karar verilir, takibi ve denetimi valilikler tarafından yapılır. Bu projelerin uygulanacağı alanda diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatlarını kapsayan bir hususun olması durumunda, bu kuruluşların uygun görüşünün alınması gerekir.

(6) Tarım dışı alanlarda ve marjinal tarım arazilerinde; sahiplerince arazi özelliklerinin iyileştirilmesi, muhafaza ve geri kazanımına yönelik projeler, toprak koruma projesi olarak kabul edilmiş, islah amaçlı hazırlanan projeler olarak değerlendirilir. İslah amaçlı projeler, ziraat mühendisleri odası tarafından düzenlenen eğitim sonucu (**Değişik ibare:RG-19/2/2021-31400**) sertifika almış veya Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzüğün yetki verdiği mühendislerce hazırlanır, toprak koruma kurulu tarafından değerlendirilerek uygulanıp uygulanmayacağına karar verilir, uygulanıp uygulanmadığının takibi ve denetimi valilikler tarafından yapılır.

Toprak koruma projelerinin hazırlanması

MADDE 10 – (1) Toprak koruma projeleri; toprağın, bulunduğu yerde doğal fonksiyonlarını sürdürebilmesinin sağlanması amacıyla korunması esasıyla hazırlanır.

(2) Sürdürülebilir toprak yönetimi kapsamında hazırlanacak olan projeler sekileme, çevirme, koruma duvarı veya bandı, bitkilendirme, arıtma, drenaj gibi imalat, inşaat ve diğer arazi bozulması ve toprak kayıplarını engelleyen fiziksel ve/veya kültürel tedbirleri içerir.

(3) Projeye ihtiyaç olup olmadığına karar verilmesinden bu konuda etüdü yapanlar, projenin uygun olup olmadığından projeyi onaylayanlar, projenin uygulanmasından arazi sahipleri ve kullananlar sorumludur.

(4) Arazi etüdü sonucu hazırlanacak raporlarda; projenin uygulanacağı alanın yeri, yapılacak tarım dışı faaliyetin niteliği, bu faaliyetten dolayı çevre arazilerde meydana gelecek muhtemel toprak kayıpları ve arazi bozulmaları ile bu olumsuzlukları giderecek tedbirlere yer verilir, projeler bu tedbirleri içerecek şekilde hazırlattırılır.

(5) Toprak koruma projeleri valilik veya Bakanlıkça, talebin uygun görülmesinden sonra talep sahibi tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır.

(6) Kentsel yerleşim amaçlı imar planı bulunan yerler dışında zorunlu olarak kazı veya dolgu gerektiren herhangi bir arazi kullanım faaliyeti sonucu, çevresinde bulunan tarım arazilerinin toprak yapısının bozulması, drenajın engellenmesi ve buna bağlı olarak tuzlanma, alkalileşme, erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulması söz konusu ise; araziyi kullananlar tarafından, Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzüğün yetki verdiği veya sertifika almış en az bir ziraat mühendisi sorumluluğunda ilgili mühendislerce toprak koruma projesi hazırlanır, valilikçe uygun görülmesi halinde onaylanır ve uygulanır.

(7) Heyelan, sel ve rüzgâr gibi doğal olaylar sonucu meydana gelen toprak kayıplarını önlemek için valilikler toprak koruma projelerini hazırlar, uygulamasını yapar veya yaptırır. Birden fazla ili ilgilendiren havza düzeyinde yapılacak toprak koruma projelerinin hazırlanması Bakanlık koordinasyonunda ilgili valilikler tarafından yapılır ve yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tarım Arazilerinin Tarımsal veya Tarım Dışı Amaçlarla Kullanım Esasları

Arazi kullanım esası

MADDE 11 –(1) Tarım arazilerini kullananlar, toprağın ekolojik, bitkisel üretim, sosyo-ekonomik ve endüstriyel işlevlerinin tamamen, kısmen veya geçici olarak bozulmaması amacıyla Kanun ve Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatın öngördüğü tedbirleri almakla yükümlüdür.

Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı

MADDE 12 – (1) Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri, sulu tarım arazileri alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla;

- Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar,
- Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı,
- Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri,
- İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri,
- Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plan ve yatırımlar,
- Kamu yararı gözetilerek yol, altyapı ve üstyapı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar,

f) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun talebi üzerine 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımlar,

g) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları,

İçin bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projesine uyulması kaydıyla Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir.

(2) Jeotermal enerji kaynaklı arama faaliyetleri geçici bir kullanım kabul edilerek, yapılacak jeotermal enerji kaynaklı arama faaliyetleri için; alternatif alan bulunmaması, Kurulun uygun görmesi, toprak koruma projesine uyulması kaydıyla valilik tarafından bir yıla kadar geçici süre ile izin verilebilir. Bu süre gerekçeli talep doğrultusunda en fazla bir yıla kadar daha uzatılabilir. Arama faaliyeti ile ilgili geri dönüşüm projesi hazırlanır ve arama yapılacak arazinin eski haline getirileceğine ve çevresinde yapılan tarımsal üretime olabilecek zararların tazmin edileceğine dair noter onaylı taahhütname alınır.

(3) İlgili mevzuatına göre ikinci fıkra hükümlerine göre arama sonucu bulunan jeotermal kaynak için işletmeye geçilmesi halinde izinlendirme işlemleri bu madde kapsamında değerlendirilir.

(4) Arazi kullanım planlarında tarım dışı amaçlı kullanımlar için ayrılan alanları, arazi kullanım planları yapılmamış alanlarda ise yapılacak faaliyetin içeriği ve teknik özellikleri dikkate alınarak toprak ve topoğrafik özellikleri itibarıyla tarımsal verimi düşük olan ve tarımsal kullanım bütünlüğünü bozmayan araziler ile tarım dışı amaçlı kullanılmak üzere izinlendirilmiş, ancak hâlihazırda kullanılmayan araziler alternatif alan olarak kabul edilir.

(5) Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri için toprak koruma projesine uyulması, çevre arazilerdeki tarımsal kullanım bütünlüğünü bozmaması kaydıyla valilikler tarafından tarım dışı amaçla kullanım izni verilebilir.

(6) Tarımsal amaçlı yapılarla ilgili olarak yapılan arazi kullanımına ilişkin başvurular il müdürlüğüne intikal ettirilir. İl müdürlüğü tarafından bu talepler incelenir ve bu tesislerin tarımsal amaçlı yapılardan olması ve toprak koruma projesine uyulması şartı ile arazi niteliklerine ve sınıfına bakılmaksızın projede öngörülen miktarda alana valilikçe kullanım izni verilebilir. Tarımsal amaçlı yapılara ilişkin arazi kullanım taleplerinde, amacı dışında kullanılmayacağına dair noter onaylı taahhütname alınır.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan imar ve çevre düzeni planlarının yapılması ve değiştirilmesinde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı faaliyetlere ayrılmasına Kurulun uygun görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilebilir.

(8) Arazi kullanımına ilişkin verilen izinler, izin tarihinden itibaren iki yıl içerisinde, tarım dışı amaçlı kullanımlarda planların onaylanmaması, tarımsal amaçlı yapılarda ise ruhsata bağlanmaması durumunda geçersiz kabul edilir. Verilen izinler amacı dışında kullanılamaz. Amacı dışında kullanımın tespit edilmesi halinde, Kanunun 20 ve 21 inci maddelerine göre işlemler yapılır.

(9) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında izin alan işletmeciler, faaliyetlerini çevre ve tarım arazilerine zarar vermeyecek şekilde yürütmekle ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler.

Tarım arazilerinin amaç dışı kullanım talebi

MADDE 13 – (Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) Nazım imar, uygulama imar, ilave imar ve revizyon imar planları, köy yerleşim planları ile köy yerleşik alan sınırlarının tespitine yönelik çalışmalara başlanmadan önce; planlamayı yapacak kamu kurum/kuruluşları ve/veya plan yapma yetkisine sahip kamu kurum/kuruluşlarıncaya yetkilendirilen plan müellifleri tarafından, valiliklere başvurulur.

(2) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından, tarım arazilerinin amaç dışı kullanım talepleri için, söz konusu arazinin mücavir alan sınırları içerisinde olması durumunda belediyelere, mücavir alan sınırları dışında olması durumunda ise il özel idarelerine veya diğer plan yapma yetkisine sahip kuruluşlara başvurulur. Bu başvurular ilgili kuruluşlar tarafından il müdürlüğüne intikal ettirilir.

(3) İl Özel İdaresi ile Büyükşehir Belediyesi yetkisindekiler hariç, petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri, madencilik faaliyetleri, yenilenebilir enerji yatırımları, elektrik iletim hatları ile ilgili yatırımları yapacak gerçek veya tüzel kişiler, valiliklere başvurur.

(4) 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğine göre yapılan ve plan gerektirmeyen tarımsal amaçlı yapılarla ilgili talepler, valiliklere yapılır.

(5) Bu maddede sayılan başvurular, planlamayı yapacak kamu kurum/kuruluşları ve/veya plan yapma yetkisine sahip kamu kurum/kuruluşlarınca yetkilendirilen plan müellifleri tarafından TAD Portal üzerinden yapılır.

Amaç dışı kullanım taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 14 – (1) Tarım dışı amaçla kullanılmak üzere talep edilen yerler için il müdürlüğü; arazi sınıfı, kullanım şekilleri, diğer tarımsal özellikleri ile çevre arazilerle ilişkisini, TAD Portal ve mahallinde yapılan inceleme sonucu arazi etüt raporu düzenler.

(2) Arazinin mutlak tarım arazisi, özel ürün arazisi, dikili tarım arazisi ve sulu tarım arazisi ile özellikleri itibarıyla marjinal tarım arazisi olmakla birlikte çevre arazilerdeki tarımsal kullanım bütünlüğünü veya toplulaştırma projesi bütünlüğünü bozacak durumda olan araziler ve alternatif olduğu belirlenen taleplere valilikler tarafından tarım dışı amaçla kullanım izni verilmez.

(3) Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ve dikili tarım arazileri içerisinde büyüklüğü 2 hektardan az olan lokal marjinal araziler; tarımsal kullanım bütünlüğünün bozulmaması için, içerisinde bulunduğu sınıfla aynı kabul edilir. Marjinal tarım arazisi içinde kalmış veya çevresinde tarım arazisi bulunmayan 2 hektardan az mutlak tarım arazisi veya özel ürün arazisi, 0,5 hektardan az dikili tarım arazisi ve 0,3 hektardan az örtü altı tarım arazisi marjinal tarım arazisi olarak kabul edilir.

(4) Ekonomik ömrünü tamamladığı etüt raporunda tespit edilen dikili alanlar, dikili tarım arazisi olarak kabul edilmez, arazi özelliklerine bakılarak sınıfı belirlenir.

(5) Tarım arazisi dikili vasfı kazandıktan sonra; üzerindeki çok yıllık meyveli ağaç, ağaççık ve çalı formundaki bitkilerde kesme-sökme yapılsa dahi, beş yıl dolmadan vasıf değişikliği yapılamaz. Bu süre sonunda hazırlanacak teknik raporla mevcut durumu tespit edildikten sonra vasıf değişikliği yapılabilir.

(6) Etüt raporu ile arazinin doğal durumunun kazı, dolgu, yapılaşma ve benzeri fiillerle izinsiz olarak bozulduğunun tespit edilmesi halinde, valilik tarafından Kanununun 21 inci maddesine göre işlem yapılır.

(7) Tarım dışı kullanım izni verilen alanlar, belirlenen asgari tarımsal arazi büyüklüğünden daha küçük parsellerin oluşması gerekli olduğu takdirde, Bakanlığın uygun görüşü ile daha küçük parseller oluşturulabilir.

İtiraz

MADDE 15 – (1) Bakanlık veya valilikçe bu Yönetmelik kapsamındaki karara bağlanan işlemler ile etüt raporlarına bir defaya mahsus olmak üzere itiraz hakkı bulunmaktadır. İtirazlar, karar tarihini izleyen bir yıl içerisinde Bakanlığa iletmek üzere valiliklere yapılır. Bakanlık, itirazları inceleyerek karara bağlar. Bu karar kesin olup gereği için valiliğe gönderilir.

Etüt ve inceleme ücretlendirilmesi

MADDE 16 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları hariç, gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilen tarım arazilerinde sınıf tespiti ve/veya tarımsal amaçlı yapılar ve tarım dışı amaçlı kullanım izinleri için yapılacak etütler için Bakanlıkça yılda bir kez olmak üzere tespit edilecek ücret, genel bütçeye gelir kaydedilir.

(2) İtirazların yerinde incelenmesi için yatırılacak ücret, birinci fıkrada belirlenen ücretin iki katı olarak genel bütçeye gelir kaydedilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Uygulamalar

Büyük ovaların belirlenmesi

MADDE 17 – (1) Tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği ovalar; o ildeki kurulum, birden fazla ili ilgilendiren ovalarda ise ilgili kurulların görüşü alınarak Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile büyük ova koruma alanı olarak belirlenir.

(2) Büyük ova belirlemede, ovada bulunan tarım arazisinin alan büyüklüğünün yanı sıra tarımsal üretim potansiyeli, ülke ve bölge tarımındaki önemi ile erozyon, çoraklaşma, kirlenme ve amaç dışı kullanım gibi tehditlerin olumsuz etkileri nedeniyle arazi bozulma risklerinin yüksek olması hususları dikkate alınır.

Büyük ovalarda arazi kullanımı ve uygulamalar

MADDE 18 – (1) Büyük ovalardaki koruma ve geliştirme amaçlı tarımsal alt yapı projeleri ve arazi kullanım planları, kurul veya kurulların görüşleri dikkate alınarak, Bakanlık veya valilikler tarafından öncelikle hazırlanır/hazırlattırılır. Bu ovalarda, ilgili bakanlıkların plan ve projeleri Bakanlığa bildirilir ve diğer ilgili projelerle bütünlüğü sağlanarak uygulanır.

(2) Bakanlar Kurulu Kararı ile büyük ova koruma alanı ilan edilen ve ova sınırlarında kalan parsellerin tapu kütüğü sayfalarının beyanlar hanesine büyük ova alanına girdiğine dair şerh konulması valilikler tarafından ilgili tapu müdürlüklerinden talep edilir.

(3) Büyük ova koruma alanında kalan yerlerde 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşlatılması Hakkında Kanun, 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında olan yerler ilgili mevzuatınca değerlendirilir.

(4) Büyük ovaların korunması geliştirilmesi ve çiftçilerin desteklenmesi için Bakanlık gerekli tedbirleri alabilir.

Büyük ovalarda tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı

MADDE 19 – (1) Bakanlar Kurulu kararı ile büyük ova koruma alanı olarak belirlenen alanlarda bulunan tarım arazileri amacı dışında kullanılamaz. Ancak alternatif alan bulunmaması, kurul veya kurullarca uygun görüş bildirilmesi şartıyla;

a) Tarımsal amaçlı yapılar,

b) Bakanlık ve talebin ilgili olduğu bakanlıkça ortaklaşa kamu yararı olduğu belirtilen

faaliyetler,

için tarım dışı kullanımlara Bakanlıkça izin verilebilir.

(2) 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuatına uygun gerekli izinler alındıktan sonra imar planı yapılarak onaylanan ve halen yürürlükte bulunan planlı alanlar ile il idare kurulları tarafından onaylanan köy yerleşim alanı sınırları içinde kalan yerler ve Bakanlar Kurulu kararı ile büyük ova koruma alanlarının ilanından önce Bakanlıktan 5403 sayılı Kanun ile 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında izin alınmış, diğer kurumlar tarafından işlemleri devam eden talepler, bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(3) İlgili idaresince imar planı kapsamında talep edilmiş, Bakanlıkça tarım dışı amaçlı kullanım izni verilmiş ancak plan onaylanmadan, büyük ova koruma alanları içindeki alanlarda kalan araziler ile ilgili yapılacak yeni talepler, birinci fıkrada değerlendirilir.

(4) Büyük ova koruma alanlarının ilanından önce işlemleri başlamış, ancak Bakanlıktan/valilikten izin işlemleri sonuçlanmamış tüm talepler birinci fıkrada kapsamında değerlendirilir.

(5) Birden çok ilin idari sınırlarını kapsayan müracaatlarda, illerin kurulları tarafından talep ayrı ayrı değerlendirilerek Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(6) Amaç dışı kullanım talebinin ilgili olduğu bakanlık, yapılacak olan faaliyetle ilgili kamu yararı kararını Bakanlığa gönderir ve Bakanlık aynı doğrultuda kamu yararı kararı alırsa ortaklaşa kamu yararı kararı alınmış sayılır.

(7) Talebin ilgili olduğu bakanlıkça yapılacak faaliyet ile ilgili 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa dayalı Bakanlıklar tarafından varsa alınmış kamu yararı kararı Bakanlığa gönderilir. Bakanlığın aynı doğrultuda kamu yararı kararı vermesi veya Bakanlar Kurulu tarafından kamu yararı kararı veya acele kamulaştırma kararı alınması halinde ortaklaşa kamu yararı kararı alınmış sayılır.

(8) Tarımsal amaçlı entegre tesislerde, etüt raporu, Kurul/Kurulların uygun görüşü ve il müdürlüğü tarafından hazırlanacak kamu yararına esas gerekçeli rapor ile birlikte talep dosyası Bakanlığa gönderilir ve talep dosyası değerlendirilerek kamu yararı kararı Bakanlıkça alınabilir. Tarımsal amaçlı entegre tesislerde Bakanlıktan alınan kamu yararı kararı, ortaklaşa kamu yararı kararı sayılır.

(9) Tarımsal amaçlı veya tarım dışı amaçlı kullanım talebinin öncelikle ova sınırları dışındaki alanlardan karşılanması esastır. Talebin büyük ova koruma alanı dışından karşılanamaması durumunda, alternatif alanlar öncelikle büyük ova sınırları içerisinde kalan planlı alanlardan (yerleşim, sanayi, turizm ve benzeri), tarım dışı alanlardan veya tarımsal üretim potansiyeli düşük alanlardan karşılanır.

(10) 12 nci madde hükümleri çerçevesinde büyük ova sınırları içerisinde gerçekleştirilecek jeotermal enerji kaynaklı arama faaliyetleri için geçici izinlendirme Bakanlıkça yapılır.

(11) İlgili mevzuatına göre onuncu fıkrada hükümlerine göre arama sonucu bulunan kaynak için işletmeye geçilmesi halinde izinlendirme işlemleri bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Erozyona Duyarlı Alanların Belirlenmesi ve Korunması

Erozyona duyarlı alanların belirlenmesi ve korunması

MADDE 20 –(1) Doğal ve yapay olaylar sonucu toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin bozulup bozulmadığının tespiti çalışmaları arazide ve/veya laboratuvar ortamında yapılarak veya yaptırılarak ilgili kurul veya kurullarca tespit edilir. Kurul/kurullar hazırladıkları erozyona duyarlı alanlarla ilgili görüşü Bakanlığa gönderir.

(2) Havzanın tamamı göz önünde bulundurularak arazi bozulması ve toprak kayıplarını önleyici her türlü fiziki ve kültürel tedbirler alınır. Yürütülen tedbirlerle, hazırlanacak olan projelerin uyumunun sağlanmasına ve belirlenen alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla planlama ve uygulama aşamalarında işbirliği yapılır. İlgili kurum veya kuruluşlar faaliyet alanları ile ilgili planlama ve projelerin teknik yönden uyumlu olmasını, ödenek ve zaman planlamasını ortaklaşa yapar veya yaptırır. Uygulamalar, Bakanlığın koordinasyonunda ilgili kurum veya kuruluşlar tarafından yapılır.

(3) 14/2/1998 tarihli ve 4340 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 16/4/1998 tarihli ve 98/11003 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanan Özellikle Afrika'da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşme ile Mücadele İçin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi kapsamında, çölleşmeye maruz yerlerde bu maddede öngörülen uygulamalar için öncelik tanınır ve sözleşme gereği ilgili ve sorumlu kurum ve/veya kuruluşlarca ortak planlama ve projelendirme yapılır, Bakanlığın koordinasyonu ile kurullar ve valiliklerce uygulaması yapılır.

(4) Erozyona duyarlı alanların belirlenmesi ve korunması ile ilgili çalışma kriterleri, havzanın ekonomik, ekolojik ve toplumsal özellikleri dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 21 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında denetim görevini Bakanlık, valilik veya kurul yapar ya da yaptırır. Bu Yönetmelikte yer alan projelerle veya verilen izinlerle ilgili denetim örnekleme yöntemiyle yapılır. Projelerin veya verilen izinlerin yıl içerisinde en az yüzde onu denetlenerek sonuçlarından yılsonu itibarıyla Bakanlığa ve Kurula bilgi verilir.

(2) Uygulamada etüt, sınıflama, analiz gibi toprak ve arazi ile ilgili teknik konularda denetim görevini Bakanlık yapar veya yaptırır.

(3) Kurul üyesi kurum veya kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları tespit ettikleri arazi bozulmaları ve toprak kayıpları ile ilgili faaliyetler hakkında valiliklere ihbarda bulunur. Valilikler konuyu inceler, sonucunu en geç üç ay içerisinde ihbarı yapana bildirir.

Yaptırımlar

MADDE 22 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında 5403 sayılı Kanunun 20, 21 ve 22 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Düzenleme yetkisi

MADDE 23 –(1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 24 –(1) 15/12/2005 tarihli ve 26024 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi	Sayısı	
9/12/2017	30265	
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetele rin		
Tarihi	Sayısı	
1	24/1/2018	30311
2	8/7/2019	30825 Mükerrer
3	19/2/2021	31400